

Jojo Moyes: Mielőtt megismertelek

Nem, ez nem egy hollywoodi szerelmi történet, happy enddel a végén, ahol a mozgássérült férfi és az ápolója közt beteljesül és örök érvényű lesz a szerelem. Ez egy ízig-vérig angol történet (rengeteg teával) és sírós befejezéssel, Jojo Moyes klaviatúrája által, 2012-ből (magyar megjelenés: 2016).

A 26 éves, mindig vidám és cserfes Louisa Clark munkát vállal a Traynor családnál mint Will ápolója, aki egy motorbaleset következtében kerekesszékebe kényszerül és kvadriplégiában szenved. A lánynak hat hónapja van arra, hogy megmutassa Willnek, igenis van miért élnie. Ugyanis Will hat hónap haladékot adott szüleinek, különben elmegy Svájcba, ahol öngyilkosságot követ el, a Dignitas szervezet által előre megbeszélt időben és módon.

Will a balesete előtt csak úgy falta az életet. Sikeres volt a munka terén, volt barátnője, utazott, új dolgokat próbált ki. Ezzel ellentétben az éretlen Louisa el sem hagyta szülőházát, hat évig a Vajas Buciban dolgozott, nem voltak ambíciói sem, a barátja, Patrick, meg folyamatosan a futással volt elfoglalva.

A lány mindenféle kiruccanásokat szervez, amelyek az „antikancslistán” szerepelnek, és hosszas utánajárás során gyűjtötte őket össze. Némelyik rosszul sül el (lóverseny), némelyik meg igazán jól (hangverseny). Bizakodik, hogy képes megváltoztatni Will döntését, és rá tudja szedni egy külföldi útra is, még a hat hónap letelte előtt.

Látszólag sikerrel is jár. Amikor a Mauritiuson töltött utolsó este Lou bevallja érzéseit Willnek, a férfi akkor már megváltoztathatatlanul eltökélte magát az öngyilkosságával kapcsolatban. Nem akarja élete hátralevő részét továbbra is egy székben tölteni. Nem akar több fájdalmat, sem fertőzéseket és katétereket. Sem azt, hogy mások döntenek az életéről. Továbbá, Louisának sem tudná megadni, amit szeretne: átölelni őt, szeretkezni vele, simogatni.

A lány először kiborult, miután Will arra kérte őt, kísérje el Svájcba. Majd mégis elment, és végül megértette, elfogadta Will választását. A választását, amit sokan erkölcsileg nem tartanak elfogadhatónak. Viszont nem ítékezhetünk felette, hisz a saját döntése.

Louisa jellemfejlődésen megy keresztül a regény folyamán. Nem az öltözködését tekintve (színes ruhák áradata), hanem belsőleg. Willnek köszönhetően rájött, hogy igenis túl kell lépnie a maga által szabott határokon, kell, hogy valami célja legyen az életében. Élnie kell, de úgy igazán! Nem szabad „begyöpösödni,” hiszen fiatal még. Kitart a céljai mellett, és mindenáron próbálja is teljesíteni azokat.

A mellékszereplők közül érdemes megemlíteni Nathant, aki Will ápolója már hosszabb ideje. A két férfi között mondhatni barátság

van, és ez különbözik Will és Louisa barátságától. Lou is belátja, hogy Will mellé kell egy férfi társasága, hogy a nőkről, fociról és egyéb „pasis” témákról beszélgessenek. Will szülei nem jönnek ki valami jól egymással. Apjának viszonya van egy másik nővel (amelyről mindenki tudott), és fiuk halála után külön is válnak, mivel ő volt az egyetlen, aki miatt még fenntartották a látszatot. Louisa a családjával élt, sokkal szerényebb körülmények között, mint a Traynor család. Szüleivel, nagypapjával, húgával és annak fiával osztozkodnak a házon. Anyja a végén kitagadta, amiért elment Svájcba, és mert szerinte „ez nem jobb, mint egy gyilkosság”, és a lányának ebben nem kellene részt vennie.

Az elbeszélő személye váltakozik a regény során. A váltakozó narrátorok a következők: nagyrészt Lou, Camilla Traynor, Treena (Louisa testvére) és Steven Traynor.

Mire hívja fel a figyelmünket ez a könyv? Arra, hogy éljünk a lehetőségekkel, hogy feszegessük a határainkat, hogy lépünk ki a komfortzónánkból, és nem utolsó sorban arra, hogy tartsuk tiszteletben mások döntéseit és szeressünk. Még akkor is, ha a másik fél döntésével nem értünk egyet, és majd megszakad a szívünk a tette következményeitől. Emellett, (nemcsak) a kvadriplégiában szenvedő betegeknek igenis vannak lehetőségeik, amelyekkel élniük kell(ene) és amelyek színt vihetnek az életükbe.

A könyv egyszerre szívszorító és csodálatos. Egyik percben még mosolygunk Will és Lou civakodásán, a másik percben meg letöröljük arcunkról a könnyecsképeket.

A műből készült film már debütált a mozikban. A regénynek tavaly íródott folytatása, amely nemsokára magyarul is elérhető lesz. Tehát mozira és olvasásra fel!

U.A.P. (Romániai Képzőművészek Szövetsége), Vetró Barnabás, Kispál Attila, Kispál Ágnes-Evelin, Roth Enikő csoportos fotó-akciója, 2010

